

УДК 342.5

Авраменко М.Д.¹, Максакова Р.М.²

¹ студ. гр. Ю-111 НУ «Запорізька політехніка»

² д-р юр. наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»

НОВА ПРОЦЕДУРА ВІДБОРУ КАНДИДАТУР НА ПОСАДУ СУДДІ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Законопроект 7662 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України на конкурсних засадах» було зареєстровано 12.08.2022. Наприкінці листопада 2022 р. Венеційська комісія оголосила вердикт, оцінивши законопроект про удосконалення порядку відбору кандидатур на посаду судді КСУ на конкурсних засадах. Тоді Комісія рекомендувала парламенту ухвалити законопроект №7662 одночасно із законопроектом «Про конституційну процедуру» № 4533, який Комісія позитивно оцінила ще в березні 2021 року.

Вже 13 грудня 2022 р. Верховна Рада увалила в цілому проєкт закону №7662 щодо відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України на конкурсних засадах. Ухвалення законопроекту № 7662 було однією із семи вимог ЄС для просування України на шляху до Євросоюзу. Документ пропонував внести зміни до Закону «Про Конституційний Суд України», Регламенту Верховної Ради та інших законів і залучити до проведення конкурсного відбору кандидатур на посаду судді КСУ новий спеціальний орган – Дорадчу групу експертів, яка буде сприяти суб'єктам, які призначають суддів КСУ, в оцінці моральних якостей і рівня компетентності у сфері права кандидатів на посаду судді Конституційного Суду.

Так було прийнято Закон України від 13.12.2022 № 2846-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України на конкурсних засадах». Згідно цього Закону передбачено внесення змін до статті 208⁴ Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» та доповнення його статтею 208⁵, в

яких закріплено правові засади і процедуру здійснення конкурсного відбору суддів Конституційного Суду України та організацію роботи Дорадчої групи експертів.

Також цей Закон передбачає внесення змін подібного характеру до Закону України «Про Конституційний Суд України», а саме: доповнення його главою 2¹ «Порядок відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду» і зокрема статтями в цій главі: статтею 10¹ про конкурсні засади відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду, статтями 10²–10⁴ про Дорадчу групу експертів, статтями 10⁵–10⁸ безпосередньо про проведення конкурсного відбору, статтями 10⁹–10¹¹ про порядок призначення судді Конституційного Суду України.

Нова процедура конкурсного відбору передбачає проходження таких етапів: 1. Створення конкурсної комісії (яку створює Президент України), комітета Верховної Ради України, до предмета відання якого належать питання правового статусу Конституційного Суду України та призначення дати з'їзду суддів України. 2. Утворюється Дорадча група експертів з метою сприяння суб'єктам призначення суддів Конституційного Суду в оцінюванні моральних якостей і рівня компетентності у сфері права кандидатів на посаду судді Конституційного Суду. 3. Оприлюднюється оголошення про початок конкурсного відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду на офіційному веб-сайті відповідно Президента України, Верховної Ради України, Ради суддів України. 4. Упродовж двадцяти днів з дня закінчення строку, передбаченого частиною другою статті 10⁵ цього Закону, конкурсна комісія, Комітет, Рада суддів України перевіряють комплектність документів, поданих особами, які виявили намір обійняти посаду судді Конституційного Суду. 5. Стосовно всіх кандидатів, допущених до конкурсного відбору, проводиться спеціальна перевірка у порядку, передбаченому Законом України «Про запобігання корупції». 6. Дорадча група у строк не більше чотирьох місяців з дня отримання всіх документів, поданих кандидатами на посаду судді Конституційного Суду, розглядає та вивчає подані документи, результати спеціальної перевірки, іншу інформацію та матеріали, отримані Дорадчою групою у процесі здійснення нею своїх повноважень, а також проводить співбесіду із кандидатами на посаду судді Конституційного Суду. 7. За результатами конкурсного відбору Президент України видає указ про призначення судді Конституційного Суду України на посаду, Верховна Рада України призначає згідно Регламенту, з'їзд суддів України здійснює призначення таємним голосуванням шляхом подання бюлетенів.

Отже, тепер процедура відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України передбачає: 1) створення та організацію органів конкурсного відбору кандидатур, 2) утворення Дорадчої групи, оголошення про початок конкурсного відбору, 3) перевірку поданих документів та спеціальну антикорупційну перевірку, 4) розгляд поданих документів та співбесіду з кандидатами, 5) призначення судді Конституційного Суду України на посаду. Введення конкурсного відбору має на меті зробити посаду судді КСУ більш відкритою та доступною для всіх осіб, які можуть претендувати на неї. Конкурсний відбір – це ще один крок для подолання корупції у вищих ешелонах влади на шляху до демократичної, розвинутої та проєвропейської України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України від 13.12.2022 № 2846-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України на конкурсних засадах» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2846-20#Text>. (дата звернення: 04.04.2023)

2. Картка законопроекту 7662 від 12.08.2022 URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/40213>. (дата звернення: 04.04.2023)